ئەو مەرجانەی کە پێویستن بۆ کاریگەربوونی کاریکاتێر. بەشی -2- هەندرێن خۆشناو

ئەگەر بێینە سەر جۆرەکانی پێکەنین لە کاریکاتێردا ئەوا لە ژمارنایەن، بۆیە باشتروایە جۆرەکانی پێکەنین لە کاریکاتێردا دابەش بکەین بەسەر دوو جۆردا:

أ- پێکەنیناوی(کۆمیدیا)سادە: ئەو خاڵەی کە لێیەوە دەستمان پێکرد بۆ دابەشکردنی پێکەنیناوی سادە و ئاڵۆز، ئەو رەگەزانەن کە پێکەنیناوی (کۆمیدیا) پێکدێنن، بۆ نمونە ئەگەر پێکەنیناوی سادە بە هاوکێشەیەك داڕێژین، ئەوا بەم شێوەیە دەبێت:

گاڵتە + گاڵتە = پێکەنیناوی(کۆمیدیا)

گاڵتە لێرەدا لە ناوەڕۆکدایە (ئەو بیرۆکەیەی کە کاریکاتێرەکە باسی دەکات) و لە شێوەدایە (زێدەڕۆیی لە شێوەکاریدا)، لەم حاڵەتەشدا کاریکاتێر لەم دوو توخمە پێکدێت.

گاڵتەش جۆرێکە لە جۆرەکانی کۆمیدیا، بەوەش جیادەکرێتەوە کە هیچ رەخنەیەك لەخۆناگرێت، واتە بە ئەرێنی ڕەهایی دەناسرێتەوە، و جۆرە سەرەتاییەکەی جۆرەکانی کۆمیدیایە، بەوە لە جۆرەکانی تر جیادەکرێتەوە کە ئامانج لێیەوە تەنیا بە پێکەنینهێنانە نە زۆر نە کەم، بەڵام بە پێکەنینهێنان لە جۆرەکانی تری وەکو گاڵتەجاڕیی و هەجوو بۆ چەندین مەبەستی تر بەکاردەهێنرێت.

پێکەنیناوی سادە بە شێوەیەکی بنەڕەتی لە کاریکاتێری گاڵتە و قۆشمە و لە کاریکاتێری پۆرترێتی بۆلایەن بەکاردێت، لە کاریکاتێری گاڵتە و قۆشمەدا واباوە کە کاریکاتێر بابەتێکی نازیندەگی بەکاربێنێت، واتا کەلێنێك لە چالاکی هزری ژیانی مرۆڤدا داگیرناکات، لەوانەیە ببێتە هۆی چەند ئاکامێك، کە خەسڵەتی توانای گۆڕینی ئاڕاستەی هزری مرۆڤ یان چالاکی کۆمەڵایەتی یان هەر بوارێکی تری چالاکیدا هەبێت، ئەو جۆرە بابەتانەش لەوانەیە وەرزش، یان پەیوەندییە کۆمەڵایەتییە خێزانیەکان، وەکو پەیوەندی نێوان خەسوو و زاوا، یان خەسوو و بووك، یان نەخۆش و پزیشك، و لەم جۆرە بابەتانە بن. لەوانەشە ئەو کاریکاتێرەی کە پشت بە کۆمیدیای سادە دەبەستێت، لەسەر بابەتی خەیاڵیش بونیات بنرێت، کە چەند جیاوازییەکی پێکەنیناوی تێدایە، وەکو کاریکاتێری ئەو دایکەی کە کوڕەکەی لە وانەی مۆسیقا دەهێنایەوە، یان ئەو شێوەکارەی کە

دیمەنێکی سروشتی دەکێشا، و چەندین کاریکاتێری تریش.

بەڵام لە کاریکاتێری پۆرترێتی بۆلایەندا، دەتوانین بڵێین ئەویش پشت بە کۆمیدیای سادەوە دەبەستێت، کە واباوە بابەتێك لەخۆ ناگرێت، و تەنیا لە گاڵتەی شێوەکاری پێکدێت، کارلێکردنیشی لەگەڵ خوێنەردا، لە رێگای ئەو هەڵوێست و دژەیەکانەوە دەبێت کە لە هزر و خەیاڵی خوێنەر یان بینەر دروست دەبێت، کاتێك کە بەراوردێك لەنێوان وێنە راستەقینەکەی کەسایەتیەکە و وێنە کاریکاتێریەکەیدا دەکات، هەڵبەتە کاریکاتێری پۆرترێت (لە زۆربەی وڵاتاندا) بە جۆرێك لە هەجوو ناژمێردرێت، تەنیا ئەگەر چەند توخم و رەگەزێکی زیاد لە روخساری کەسایەتیەکە لە خۆبگرێت، بۆ نمونە کاریکاتێریستەکە چەند رەگەزێکی شەرمەزارکار بۆ کاریکاتێرکە زیادبکات، بۆ نمونە دوو قۆچ، کە بەمانای ئەو پیاوە بۆ هەڵوێستە دێت، کە ژنەکەی ناپاکی لێدەکات، یان زیادکردنی سمێڵ بۆ ژنێك، کە بە مانای ئەوە دێت ژنەکە نێرەکوێکەیە، یان وێناکردنی گوێچکەکان وەکو گوێچکەی گوێ درێژ، کە بە مانای گێلی و نەزانی دێت، و چەندین زیادکردنی هاوشێوەی ئەمانە، لە کاریکاتێرە ناوبانگەکانیش لە مێژوودا، دەتوانین باسی کاریکاتێری هەرمێیەکەی پاشا لویس فیلیپ بکەین، کە لەم کاریکاتێرەدا هیچ شتێك نیە ببێتە مایەی توڕەبوون، جگە لەوەی کە هەرمێ لە زمانی فەرەنسیدا بە مانای گەمژە و دەبەنگ دێت، یان ئەو کاریکاتێرەی کە وێنای ئەندامێکی ئەنجومەنی نیشتیمانی فەرەنسایی دەکرد، کە چڵم لە لوتیەوە دەهاتە خوارێ، ئەم کاریکاتێرانە بەبێ گومان ناچنە خانەی کۆمیدیای سادەوە، چونکە بۆ گەیشتن بە کۆمیدیاوە چەند توخم و رەگەزێکی تری بێجگە لە گاڵتە بەکاردێت، وەکو هەجوو، کەچی کاریکاتێری پۆرترێتی بۆلایەن، تەنیا روخسارەکانی دەموچاوی کەسایەتیەکە بەکاردێنێت، بەبێ ئاماژەکردن بۆ چەند خەسڵەت و سیفەتێکی دیارکراو یان ژیانی یان چالاکیەکانی ئەم کەسایەتیە، لە رێی ئاماژەپێدانی راستەوخۆ یان بە سیمبول بۆ ئەو سیفەتانە، بۆ نمونە کاریکاتێرەکەی (ماریلین مۆنرۆ)ی هونەرمەند (سباستیان کروگەر)، کە لەم کاریکاتێرەدا جگە لە زێدەڕۆییکردن لە نیگارکێشانی روخسارەکانی دەموچاوی ئەم کەسایەتیە، و زێدەڕۆیی لە هێڵ و سێبەردا، هیچی تر نابینینەوە، بەبێ زیادکردنی رەگەزی تر بۆ کاریکاتێری کەسایەتیەکە.